

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agrippinae, 1684

10. Ordinarius, an de validitate processus conservatoris possit
cognoscere, & ei proponere.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

1 Præmitto secundò: Hospitalia omnia, etiam si ea formam pii loci non habeant, tamen Episcopi auctoritate cõnstructa sint, subiacere visitationi, & inquisitioni Episcopi, cuius interest scire, num ita administrantur ut decet, atque ut in eorum institutione ordinatum est, quippe quod personæ in iis degentes sint miserabiles personæ, Episcopi huiusmodi protectioni subiectæ c. i. de Eccles. & adific. & ita respondit Federic. de Senis d. conf. 11. ubi alioquin alio in consilio contrarius Conf. 130. cap. si iudex Laicus de sen. excom. in 6. Archid. cap. cum de beneficio de preb. in 6.

2 Quibus breviter præmissis, dico exemptionem in præjudicium successoris concessum non valere.

Ratio est, quia exemptio est alienatio, quæ sine soleenni ritu fieri non potest. Feder. de Senis d. Conf. 111. Longè magis si exemptio per Episcopum concessa non inter-
3 venit capituli consensus, qui alioqui est necessarius, cap. tua de His que sunt à Prælatu sine consensu. c. p. Pastoralis de donat. cap. 1. de reb. Eccles. non alien. Feder. d. Conf. 111. Exemptio restringenda est, nisi exemptio esset temporis præscriptione confirmata, ut de quarta ubi DD. de præscript. aut Episcopo id soli liceret privilegio aliquo speciali. Sed quid si de fundatione non constat? & tunc si hospitale formam Ecclesie non habeat, careatque campanili, inspicienda est possessio, Feder. de Senis d. Conf. 130.

QVÆSTIO X.

Ordinariis an de validitate processus Conservatoris possit cognoscere, & ei sese opponere.

SUMMARIUM.

- 1. Inferior de gestis sui superioris immiscere se non potest.
- 2. Valeat statutum Episcopi ne ulla litera Apostolica recipiantur, nisi à se vel suis fuerint examinata, quod limita ut in 2.
- 4. Aliique occurrunt casus quibus Ordinarius sese opponere Conservatoribus possunt.

1 Hanc quæstionem Federicus de Senis Conf. 115. censet ridiculam: quia inferior de gestis sui superioris qualis est conservator, immiscere se non potest cap. prohibitionem hanc non contemnendam inquisitionis esse censuerim: etenim non pauci proponuntur casus quibus Ordinariis permissum est, in examen revocare ea que in superioribus gesta sunt, cap. cum contingat ubi fuse Navarrae & DD. de Rescriptis. Abb. cap. studium in 2. cum A post de offic. legati. latè Bonifacia de Villadiego tract. de legat. 10 part. 1. quæ 8. nu. 43. & 44. Innoc. cap. Constitutus de appell. Hic Henricus Bottentis tract. de Synodo Episcopi Conclusionem 17. nu. 285. vers. Quinto infero, censuit valere statutum Episcopi, ne ulla litera Apostolice recipiantur, vel in sua Diocesi approbentur, quin prius à se vel suis deputatis fuerint examinata. Henric. Bo. hic cap. ex eo ubi de pœnit. & remiss. ubi etiam Abb. adhibita tamen duplici cautione, prima ne id

committere ad sistendam executionem, alioquin reatum inobedientiae incur-
retur punitione dignum in foro poli & in foro fori, cap. quanto cap. dilecti de Privileg.
Petri Ravennas in singul. §. 3. incip. fin. interrogatus; Secunda ne per hoc avatitia
studeat, pecunias indebitè emungat, id enim citra simonia labem non posset, Card.
Clem. abbas in princ. ult. nos. ubi etiam Laurent. de Pin. de pœnit. & remiss. Guido
Brianfons in 4. sent. qu. 15. Concl. 2. Covoll. 3. col. pen, Henricus Botteus d. Concl. 17. nn.
283. in fine.

In quibus non pauci occurrere possunt casus, quibus ordinarius se conservatori po-
test opponere. Quid enim si conservator extra conservatorialis munus quid commit-
tat: Quid si septa sua Commissionis transeat? Quid si occurrat casus, ut sunt multi
cujus respectu Ordinarius major esse possit Conservatore? de quibus ego alio in loco
scriptis de Jurisd. Ordin. in Exempt. tom. 2. part. 3. qu. 23. & Card. Tufchus Com. Concluf.
tom. 4. Concluf. 436. verb. Judex. Ordinarius major delegato §. voluminis Auth ut Indices
sine quoque suffragio Con. a. ubi. quam provincia in fine de crimine, Federicus de Senis
Conf. 216. nn. 2. Bart. & Jacob de Ballo in d. §. voluminis.

Denique, quid si conservatoris sententia notoriè liqueat nulla aut injusta? uti alio
in loco ostendi tom. de Jurisd. ordin. in Exempt. part. 3. qu. 128. vide fusè Farinacium de
veris & diversis delictis vol. 3. qu. 97. nn. 67. & 77. necesse tamen est, ut sit nullitas aut
injustitia tam evidens, ut nulla ratione velari vel obscurari possit, Farinac. decif. 646
nn. 2. part. 2. Franc. cap. dilecto nu. 155. de Appell. Fel. cap. inter cetera nu. 7. de Re Judicat
Cornutus Conf. 10. nu. 3. lib. 4. Rota divers. dec. 85. nu. 4. lib. 1.

Q U Æ S T I O X I.

Episcopus an possit Ecclesiam construendam à sua jurisdictione eximere?
S U M M A R I U M.

1. Facilius renunciatur juri querendo, quam
quæsito.	6. Episcopus non potest concedere exemptio-
nem à sua jurisdictione.
2. Rei necdum existentis privilegium concedi
non potest.	7. Episcopus plura potest ante Ecclesia ad-
ficationem, quam post.
3. Conditor ei que non est, non subsistit.	8. Remissio totius juris habet speciem alie-
nationis.
4. Servitus ædificio quod non est, imponi non
potest.	9. Episcopus in querendis præjudicare potest
Ecclesie.
5. Quod juris est de toto quoad totum, idem
de parte quoad partem.	

Videtur posse: quia facilius renunciatur Juri querendo quam quæsito, uti scripsi
lib. 1. quæst. 3. num. 5.

Pro negativa facit, quod rei necdum existentis Privilegium concedi non potest. 2
Joannes Andree in cap. qui sentit. vers. 2. tertio de reg. jur. in 6. Donatioque rei quæ non 3
est, fieri non potest. cap. Abbate sanè de re jud. in 6. servitusque ædificio quod non est 4
im-